

Vyšší princip

■ Ludmila Klukanová

Jmenuje se tak film o studentech protektorátního gymnázia a jejich profesorovi Málkovi, kteří v heydrichiádě dokázali dát najevo svoje smýšlení a dokázali za ním stát, i když za schvalování atentátu na Reinharda Heydricha byla smrt. Vedl je k tomu vyšší princip, který jim vštěpoval do mysli jejich profesor. Od něho věděli, že nad lidským počínáním stojí nepsaný zákon mravní, který lidem přikazuje odporovat zlu. Čas od času se v našich dějinách zvedla vlna tohoto vědomí a lidé oslnění jeho nadzemským příkazem zvedli hlavu i hlas a přihlásili se k němu. Když si vzpomeneme na ty ne tak vzdálené události, byl takovým jevem pochod studentů na Hrad

v únoru 1948 - chtěli vyzvat prezidenta Edvarda Beneše, aby neustupoval komunistům - byli však policií zastaveni. Byl to odpor občanů proti sovětské okupaci roku 1968 a byli to opět studenti v listopadu 1989, kteří na Národní třídě začali bořit státní komunistickou moc postavenou na lžích a vraždění. Vyšší princip, onen mravní zákon, který je nad zákony lidskými i obecnou morálkou, měli v 1. republice za úkol pěstovat v žácích a mladých lidech jejich učitelé, a to i na vysokých školách. Budoucí inteligence si také měla být vědomá svého místa a úkolu v poválečném mladém Československu, aby stát mohl čestně obstát mezi zavedenými demokraciemi. Znamenalo to cítit rovněž ve svém životě tento ideál antické filosofie, který byl

obsažený i v křesťanství. Ve společnosti, v níž se potom připomínal, se předpokládalo, že v rodinách nebude pokažen snůškou lidských nepravostí, ale že v ní bude upevněný chováním rodičů, strýců i tetiček. Měly k tomu pomáhat církve i občanské spolky. Masaryk na jejich pomoc věřil a jak mnoho se to podařilo, bylo vidět na mobilizaci v roce 1938, kdy se náš malý národ stavěl na obranu své svobody proti přesile zla. Vyšší princip lidem prikazoval, tak jak to profesor Málek ještě v roce 1942 přednášel svým studentům, zlu odporovat. Dějiny se dějí ve stále se měnících kulisách, jen lidské pohnutky v nich jsou stejné. Také proto myšlenky moudrých platí po staletí a odevždy platí zákon mravní, který si každý

nese ve svém nitru a jež má v sobě požadavek osobní pokory i příkaz jednat podle hlasu svého svědomí. Aby nebyl tento hlas přehlušen, bylo vždy nejen úkolem rodiny a náboženství, ale i školy. Jak mnoho toto mají ty dnešní na zřeteli a kolik takových profesorů Málků na nich učí, nevíme. Zbývá doufat, že se najde dost osvětlených rodičů i osobností v našem školském systému, které si svoji odpovědnost uvědomují. Nakonec jedno „nehorázné“ přání: kéž by všichni hluší - od nejviditelnějšího politika po zcela neviditelného zšedlého občana - alespoň občas tento vyšší princip zákona mravního, slyšeli. Už proto, že máme za pár dnů výročí 17. listopadu.

Ze sbírky Přemítání

Měsíční

Šel jsem ze Starých Hor a u rybníka potkal družinu seniorů, slovo dalo slovo, a já se nakonec zeptal - Vy jste členové nějakého spolku, vidíte? - Rozhostilo se ticho, až po chvíli jeden zašeptal - Budete se divit, když vám povím, že jste potkal dvanáct měsíců? Nevadí mi, že i duchodci mívají vytříbený smysl pro humor, a tak jsem ujistil staříka, že se nedivím. - Už jsem se potkal s ledaským, proč bych u Bukovinky nemohl potkat celý Rok? - Pokývali hlavami - Víte, nemáme rádi, když si z nás lidi dělají legraci, dřív se snažili popsat své dojmy z přírody, byli na ní závislí víc než dnes, takže se říkalo: Březen za kamna vlezem a Duben ještě tam budem. Ale dnes? Hanba mluvit, prý: Květen topím jak kretén. Jak já k tomu přijdu, Kretén! Kdyby Máj, budiž, snahu veršotepců po světovosti poezie chápu, ale tohle? Asi by-

chom se vám měli představit. - Opravdu mi připadali pozoruhodní a zvláštní. Leden, vtipálci mi říkají ZIMEN - představil se první s jinovatkou na rukávu. - Únor, přezdívaný ÚMOR - uklonil se druhý s bílou holí. - Březen, jen pro nezdvořáky jsem SNĚHEN - zamumlal třetí. - Duben - podal mi ruku čtvrtý - no, řekněte sám, jak mi mohou říkat

Fejeton

STUDEN? - a skutečně, chladné prsty sice měl, zato horkou dlaň. - Květen, pomlouvaný coby BAHEN - mával v řadě pátý s květinou v klopě. - Červen - odkašlal si šestý - stydím se vyslovit, jak mi ti darebáci, a to nejen na samotě u lesa podle pana Komárka říkají, ale vám to přiznám - CHČIJEN. - Zakroutil jsem

udiveně hlavou. - Já, sedmý v řadě, Červenec, prý CHČIJENEC. - Osmý zvolal - Srpen, avšak dle těch výtečníků SLUNEN - a uklonil se. - Vám blízké Září, ovšem pouze v kalendáři, jinak jsem prý PRŠÍ, jako váš rodný měsíc si dovolím představit další kolegy. Tady stojí Říjen, tudíž prý MLHEN, vedle něj pan Listopad, zvaný Sněhopad a ten s beranicí je Prosinec, ti horkokrevnější z vás mu říkají MRZINEC. - Ted' bylo na mně, abych se představil, ale jak? Kamarádi z trampské osady mi říkali John, v čase mého patriarchátu a jízďách na kole nejen po vlastech českých mě faráři přezdívali Cyklopatrik, ale skočím do toho radši hned rovnýma nohama - jakou přezdívkou mám asi dnes? Neprozradíte mi ji, přátelé klasického roku a mého odvážného skoku?

Zatím pouze autor Jan Schwarz

Z Habadůry v Horáckém divadle jsme odcházeli s příjemným třeštěním v hlavě

V říjnu 2015 jsem měla opět možnost navštívit Horácké divadlo. Tentokrát jsem si vychutnala divadelní hru Habadůra aneb Nájemníci pana Swana, kde se v hlavních rolích představili Ondřej Šípek, Petr Soumar a Josef Kundera. Představení se konalo na Velké scéně.

Myslím si, že Habadůra je bláznivá, ztřeštěná, vtipná komedie, plná situačního humoru, kterou bych určitě doporučovala každému, kdo se chce zasmát a spravit si náladu, ale i hluboce zamyslet nad tím, kolik pánů, sousedů, dam, snoubenek, manželek se může promítnout v jedné osobě a v jednom nájemním domě. Bláznivé scény podtrhují svými spontánními, excelentními, hereckými výkony sami herci, kteří často neúspěšně potlačují smích.

A o čem vlastně tato komedie je? Eric Swan je nezaměstnaný a nemůže najít práci. O své situaci neřekne ani své manželce a finanční rozpočet musí za každou cenu zajistit. V tomto svízelném stavu zjistí, že se dá sociální systém využít, zneužít k vyřešení svého problému.

Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne! My Erica zastihneme, když mu jeho habadůry začínají přerůstat přes hlavu. A že to není snadné, to hodně rychle pochopíme jak my, tak on. Se zvyšujícím se počtem příchozích úředníků ze sociálního úřadu na kontrolu daného stavu v domě nastává větší panika.

Úředníci přicházejí ověřit řadu podivných úrazů, karambolů

a úmrtí... Vše končí přiznáním pana Erika Swana své ženě a vedoucím sociálních úřadů a je připraven si za své lži a intriky odpykat trest. Závěr je však překvapující, pana Swana vedoucí sociálního odboru zaměstná. A proč? Jeho habadůry přechytračily daný sociální systém a vše

Z dopisů redakci

mu skutečně několik let procházelo. A kdo jiný by mohl lépe kontrolovat, než zkušený pan Swan.

Musím připustit, že jsem se v první polovině divadelního představení ve spleti jmen a postav trochu ztrácela. Nemyslím si, že by to bylo tím, že jsem nedávala pozor, nebo se nedostatečně soustředila. O tomto problému jsem se o přestávce bavila s ostatními přítomnými v divadle a ti měli stejný problém jako já. Bylo toho na nás diváky asi moc. Ale druhá část představení vše vysvětlila a začala kas-

SNÍMEK z představení Habadůra aneb Nájemníci pana Swana.

Foto: hdj.cz

káda smíchu a humoru, kde jsme se opravdu bavili. Byl to také záměr?

Z divadelní hry mám příjemný pocit. Upřímně? Nechtěla bych mít problémy, jako Eric, nezáviděla jsem mu. O to víc se mi vyřešení jeho problému líbilo. U Habadůry jsem se hodně

zasmála, a proto si ji dovoluji označit za nejvtipnější komedii na prknech HDJ. Po skončení představení jsme odcházeli domů s příjemným komediálním třeštěním v hlavě.

Ilona Hájková,
žákyně 9. ročníku ZŠ T. G.
Masaryka Jihlava

Svaz účetních Jihlava pořádá odborné semináře:

23. 11. 2015:	Novela zákona o účetnictví (lektor: Doc. Ing. Hana Březinová, CSc., Praha)
27. 11. 2015:	Daně 2015 v příkladech (lektor: Ing. Václav Dvořák, daňový poradce, FINVEST s.r.o. Příbram)
15. 12. 2015:	Roční účetní závěrka pro podnikatele (lektor: Ing. Jaroslav Veselý, auditor, lektor SÚ Jihlava)
12. 1. 2016:	Roční zúčtování daně ze závislé činnosti (lektor: Ing. Miluše Procházková, metodik FÚ Brno)
14. 1. 2016:	DPH v roce 2016 (lektor: Ing. Václav Benda, specialista na DPH, Praha)

Místo konání: hotel Gustav Mahler, začátek vždy v 9 hodin
Bližší informace: tel. 737 346 857, PhDr. D. Majerová nebo www.sujihlava.cz

Věnujte předplatné Jihlavských listů jako dárek

- Nový i stávající předplatitel obdrží ročně: blahopřání v ceně 350 Kč zdarma a slevu 100 Kč na řádkovou inzerci
- Doručení k Vám do schránky ZDARMA
- Aktuální zpravodajství z Vysočiny
- Speciální tematické přílohy
- V pátek - televizní příloha, čtení na víkend, křížovka, zábava pro děti, soutěže...
- V úterý - rozšířené sportovní zpravodajství
- Možnost odpočtu DPH u firem
- Možnost digitálního předplatného na váš počítač

Objednejte si Jihlavské listy na www.jihlavske-listy.cz nebo na tel. 567 578 027

Z tvorby našich čtenářů

Houslista

Prastarým smyčcem
Na ztrouchnivělé housle bez strun
Hraješ skladbu inspirovanou tichem
Mistr improvizace, usazen na trnový trůn

Jen slepec zaslechne tvou píseň
Tóny sladké, trpké, líné, svižné
Přímočarou, a přec smysl v notách zastřen
A trny bodají tebe i mne

Sonet panence

Máš oči panenky z porcelánu
Na řasách se zrcadlí perličky jako kapky rosy
Jejich pohled přesladce proší
Jsi jak cukrátko, po tobě touhou planu

Rudé rtíky připomínají šťavnaté jahody
Ze zlatých kadeří dokonalé lokýnky
Sukně naškrobených šatů s volánky
Krásko, jak snadno ve mně budíš pocit lahody

Tisknu svá ústa k tvým
Vskutku i sladká jsou jak rajské plody
Nevnímám, nořím se jak do hlubinné vody
Nadešel moment, o němž tak dlouho sním

Bez dechu, na odiv plnému kostelu
Líbám tvou mrtvolu

Milenec

Pozvu tě na sklenku vína
Dnes neudržíš mysl jasnou
Hodiny odbíjí, noc je plíživá šelma
Zavrhni Boha, budu tvou vírou

Ruku v ruce kráčíme cestou
Je trnitá a nechce mě pustit dál
Šelest hlasů, ze země civil mrtvé oči
Tušíš, kdo jim život vzal?

Pobij je pro mě, hrdino
Rozdupej všechny na jemný prach
Odměnou tobě můj polibek
Co kradmo rozdmýchá strach

Dotek rtů tě omámí
Z nich prýští smrtící sladký jed
Tančící ďábel v očích
I proti vůli kráčíš vpřed

Sto kroků a končí společná pout'
Hlínu je potřeba vydláždít
Jedna z lebek, jeden z nich
Na kolena a nech si hlavu stít

A začne příběh na nové stránce
Krvavou tuší se psát
Až najdu si příštího milence
Co po mém boku bude stát

(Naensi)

(Autorka spolupracuje se spolkem Ji.na.k)